

Rezerwat przyrody „Końskie Błota” ustanowiony został rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 19 kwietnia 2004 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (Dz. Urz. Woj. Podk. Nr 42, poz. 446). Obecnie rezerwat funkcjonuje na mocy zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 7 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Końskie Błota” (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3648).

Celem ochrony rezerwatu przyrody jest zachowanie zbiorowisk roślin torfowych i wodnych wraz z interesującym układem siedlisk leśnych oraz stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Rezerwat przyrody „Końskie Błota” położony jest w miejscowości Rzemień, w gminie Przecław, powiecie mieleckim, województwie podkarpackim. Obejmuje obszar o powierzchni 21,02 ha. Teren rezerwatu stanowi własność Skarbu Państwa i znajduje się w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Tuszyna. W jego skład wchodzi wydzielania leśne 113 b, d i f obrębu leśnego Tuszyna, zlokalizowane na działce ewidencyjnej nr 1722 obrębu ewidencyjnego Rzemień.

Szata roślinna w części rezerwatu obejmującej drzewostan reprezentowana jest przede wszystkim przez bór sosnowy bagienny *Vaccinio uliginosi-Pinetum sylvestris* oraz kontynentalny bór mieszany *Quercu roboris-Pinetum*. Najcenniejszym elementem przyrodniczym rezerwatu są zbiorowiska torfowiskowe, w których dominują rośliny charakterystyczne dla klas *Oxycocco-Sphagnetum* oraz *Scheuchzerio-Caricetea*, w tym liczne gatunki mchów torfowców *Sphagnum* sp. oraz rośliny borówkowe: borówka czarna *Vaccinium myrtillus*, borówka brusznica *Vaccinium vitis-idaea* i borówka bagienna *Vaccinium uliginosum*.

Z gatunków roślin objętych ochroną prawną na szczególną uwagę zasługują: rosziczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, widłak jałowcowaty *Lycopodium annotinum*, bagno zwyczajne *Ledum palustre* oraz grzybienie białe *Nymphaea alba*. Rezerwat stanowi również cenne siedlisko dla licznych gatunków zwierząt, w szczególności bezkręgowców i płazów. Występują tu m.in. rzadkie i chronione gatunki owadów związane z torfowiskami: piórolotek bagniczek *Buckleria paludum*, iglica mała *Nehalennia speciosa*, zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* oraz żagnica torfowcowa *Aeshna subarctica*. Zbiorniki wodne są miejscem rozrodu płazów, m.in. żaby trawnej *Rana temporaria*, żaby wodnej *Pelophylax esculentus* oraz traszki zwyczajnej *Lissotriton vulgaris*. Awifauna rezerwatu obejmuje liczne gatunki ptaków, w tym trzy gatunki objęte ochroną na podstawie załącznika I Dyrektywy Ptasiej, tj. dzięcioł czarny *Dryocopus martius*, lelek *Caprimulgus europaeus* oraz żuraw *Grus grus*.

Rezerwat „Końskie Błota” odgrywa istotną rolę w regionalnym i krajowym systemie ochrony przyrody jako obiekt chroniący torfowisko wysokie wraz z zespołem gatunków wyspecjalizowanych i zagrożonych w skali kraju, w tym gatunków wymienionych w Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce oraz w załącznikach dyrektyw Unii Europejskiej.

Przedmiotem ochrony rezerwatu „Końskie Błota” jest prawidłowo wykształcone torfowisko wysokie wraz z otaczającym je drzewostanem. W przeszłości torfowisko było eksploatowane i osuszane, czego pozostałością są istniejące rowy melioracyjne oraz zbiorniki wodne powstałe w wyniku wydobywania torfu. Pomimo zaprzestania eksploatacji, rowy te wciąż wywierają negatywny wpływ na stosunki wodne torfowiska, powodując jego okresowe przesuszanie, zwłaszcza w górnych warstwach torfu. Skutkiem tego może być przyspieszenie mineralizacji i humifikacji masy organicznej, jak również sukcesja drzewostanów, prowadząca do zarastania torfowiska borem. W celu poprawy stosunków wodnych konieczne jest wykonanie dwóch zastawek o stałej wysokości piętrzenia w rowie odwadniającym torfowisko na wskazanych lokalizacjach. Pierwsza z zastawek ma za zadanie ograniczyć nadmierny odpływ wody, natomiast druga wydłużyć czas utrzymywania wysokiego poziomu wód w obrębie torfowiska.

Na terenie rezerwatu stwierdzono obecność inwazyjnego gatunku obcego – *erechitesa* jastrzębcowatego *Erechtites hieraciifolia*. Konieczne jest podejmowanie działań polegających na jego systematycznym usuwaniu oraz monitorowanie całego obszaru rezerwatu pod kątem występowania gatunków obcych.

Zagrożeniem dla przedmiotu ochrony jest również sukcesja drzew i krzewów, która w przypadku braku działań zapobiegawczych może prowadzić do stopniowego zarastania torfowiska oraz niekorzystnych zmian w strukturze siedlisk. Proces ten mógłby w dłuższej perspektywie skutkować ograniczeniem warunków siedliskowych charakterystycznych dla gatunków torfowiskowych, w tym roszarki okrągłolistnej oraz rzadkich gatunków owadów związanych z otwartymi i podmokłymi obszarami. Z tego względu istotnym elementem ochrony rezerwatu jest zapobieganie rozwojowi sukcesji poprzez prowadzenie działań ochrony czynnej, polegających na okresowym usuwaniu samosiewów drzew i krzewów w obrębie torfowiska, przy pozostawieniu biomasy na terenie rezerwatu.

Plan ochrony rezerwatu przyrody „Końskie Błota”, będący przedmiotem niniejszego zarządzenia, został opracowany na podstawie art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13 z późn. zm.), zgodnie z którym regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia dla rezerwatu przyrody plan ochrony w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia.

Rezerwat przyrody „Końskie Błota” położony jest poza granicami obszarów

Natura 2000, w związku z czym plan ochrony rezerwatu nie uwzględnia zakresu planu zadań ochronnych ani planu ochrony dla obszarów Natura 2000, o którym mowa w art. 20 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

Plan ochrony rezerwatu przyrody sporządzono z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r. w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. Nr 94, poz. 794).

Na terenie rezerwatu nie wyznaczono obszarów, na których można prowadzić działalność wytwórczą, handlową i rolniczą, wykonywać polowania oraz miejsc wprowadzania psów, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 4, 11 i 16 ustawy o ochronie przyrody, ze względu na brak odpowiednich miejsc na terenie rezerwatu oraz możliwość negatywnego oddziaływania tego rodzaju działalności na cel ochrony rezerwatu.

W rezerwacie nie wskazano obszarów ochrony ścisłej i krajobrazowej, o której mowa w art. 20 ust. 3 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody.

Na terenie rezerwatu nie wskazuje się obszarów i miejsc udostępnianych dla celów edukacyjnych, turystycznych, rekreacyjnych, sportowych, amatorskiego połowu ryb i rybactwa o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody. W zarządzeniu nie wskazano również obszarów, ani miejsc udostępnianych dla badań naukowych. Mając na uwadze dbałość o zachowanie celu ochrony rezerwatu przyrody we właściwym stanie i aby mieć pełen nadzór nad rodzajem prowadzonych badań, udostępnianie rezerwatu na cele prowadzenia badań naukowych może nastąpić po uzyskaniu zezwolenia indywidualnego, o którym mowa w art. 15 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody.

W treści niniejszego zarządzenia odstąpiono od wskazania wymagań ochrony przyrody o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 7 ustawy o ochronie przyrody, tj. wymagań koniecznych do uwzględnienia w ustaleniach planu ogólnego gminy Przecław, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planu zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego, dotyczących eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych. W wyniku prac nad dokumentem zidentyfikowano bowiem jedynie takie zagrożenia, dla ograniczenia których zastosowanie będą miały wprost ustalenia niniejszego aktu prawa miejscowego.

W toku prac nad projektem planu ochrony zapewniono udział społeczeństwa. Obwieszczeniem z dnia 29 listopada 2023 r., znak: WPN.6202.3-7.2023.DD/ŁL.1, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o zamiarze przystąpienia do opracowania projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Końskie Błota”.

Obwieszczeniem z dnia 30 stycznia 2026 r., znak: WPN.6202.4.2023.KWi.9, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o przystąpieniu do opracowania projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Końskie Błota”.

W dniu 13 lutego 2026 r., pismem znak: WPN.6202.4.2023.KWi.13, projekt zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Końskie Błota” został przekazany do zaopiniowania Radzie Miejskiej w Przecławiu. Uchwałą nr XXI/186/2026 z dnia 17 marca 2026 r. Rada Miejska w Przecławiu zaopiniowała pozytywnie przedłożony projekt.

Obwieszczeniem z dnia 28 kwietnia 2026 r. znak: WPN.6202.3.2023.DD-S.15, WPN.6202.4.2023.DD-S.17, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie zawiadomił o sporządzeniu i przedłożeniu do konsultacji społecznych projektu zarządzenia w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Końskie Błota”. Obwieszczenie umieszczono na tablicy ogłoszeń w siedzibie RDOŚ w Rzeszowie w dniu 28 kwietnia 2026 r. oraz opublikowano na stronie internetowej [tut](#). Dyrekcji w dniu 29 kwietnia 2026 r. Dodatkowo, obwieszczenie opublikowano w prasie lokalnej (Gazeta Nowiny) w dniu 6 maja 2026 r. Zostało również przekazane do urzędu miasta Przecław i Nadleśnictwa Tuszyna, gdzie było wywieszone na tablicy ogłoszeń odpowiednio w dniach od 29.04. do 20.05.2026 r. i od 05.05. do 26.05.2026 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie nie wpłynęły żadne uwagi ani wnioski dotyczące przedmiotowego projektu zarządzenia.

Projekt zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) uzgodniono również z Wojewodą Podkarpackim w dniu 25 czerwca 2026 r.

Ocena skutków regulacji (OSR)

1. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia zarządzenia jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

2. Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny

- jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty, które znajdują się lub znajdują w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją;
- na Gminę Przecław
- na Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

3. Konsultacje społeczne

Projekt wymaga konsultacji społecznych. Ich zakres został opisany powyżej.

4. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Opracowany plan przewiduje podejmowania działań z zakresu ochrony czynnej. Będą one podejmowane po zapewnieniu finansowania lub dofinansowania ze środków zewnętrznych.

5. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na rynek pracy. Zarządzenie nie przewiduje jakichkolwiek ograniczeń dla rynku pracy.

6. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki

Wejście w życie zarządzenia nie wpłynie na konkurencyjność wewnętrzną gospodarki.

7. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie zarządzenia może przyczynić się do zwiększenia wartości przyrodniczej obiektu, a przez to do podniesienia i utrzymania jego atrakcyjności turystycznej.

8. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej

Regulacja objęta zarządzeniem nie jest objęta prawem Unii Europejskiej.